

Anvisningar för tömning av tarmen för en patient med insulinbehandlad diabetes

inför röntgenundersökning eller endoskopi

När man förbereder en patient med insulinbehandlad diabetes för en undersökning som kräver att patienten fastar samt tömmer tarmen, ska vården alltid planeras individuellt. Genomförandet av insulinbehandling inför undersökningen och på undersökningdagen beror alltid på tidpunkten för undersökningen, dess längd och inverkan på patientens måltider och insulinkänslighet. Målet är att patienten med hjälp av följande anvisningar kan se till att blodsockret inte sjunker för mycket inför och under undersökningen. Under fastan är målnivån för blodsockret 5-10 mmol/l. Å andra sidan leder också för stor höjning av blodsockret till svårigheter i den fortsatta vården och gör det svårare att nå god blodsockerkontroll efter undersökningen.

Kost inför datortomografiundersökning (CT) av buken och endoskopisk undersökning av tjocktarmen (kolonoskopi):

- Dagen före undersökningen får du äta en fettfri lunch som inte innehåller mycket fibrer.
- Man får dricka rikligt med vätska.

Tömning av tarmen inför en datortomografiundersökning av buken:

- Dagen före undersökningen, mellan kl. 14 och 16, intar du en flaska av tarmstimulerande medicinen EXPREP enligt anvisningarna på förpackningen. Efter det får du inte äta, men du får fortfarande dricka mycket vätska. En diabetiker bör beakta att Exprep innehåller ungefär 50 g socker.
- Under tömningen av tarmen bör du följa med blodsockret och du kan inta små mängder kolhydrater, t.ex. juice, om blodsockret riskerar att sjunka för lågt. Vid behov injiceras måltidsinsulin/direktverkande insulin om blodsockret riskerar att stiga över normal nivå. På kvällen injiceras 2/3 av den normala långverkande insulindosen. På natten kan du vid behov inta små mängder (1-2 dl) juice åt gången om blodsockret sjunker för lågt.
- På undersökningdagens morgon kan du dricka kaffe, juice och ta morgonmedicinerna. Insulin injiceras inte före undersökningen om morgonens insulin inte försenas mer än två timmar och blodsockrets fastevärde är under 8 mmol/l. Om blodsockret är över 8 mmol/l före undersökningen injiceras 1/3 av den normala morgondosen av långverkande insulin. Glargin- (Lantus) och detemirinsulin (Levemir) injiceras som normalt! Du bör följa med blodsockret och vid behov inta juice eller klara näringspreparat om blodsockret riskerar att sjunka för lågt före undersökningen.

- Efter undersökningen bör du så snart som möjligt återgå till normal dosering av insulin och till normal kost och samtidigt följa med blodsockernivån tills du uppnått normal blodsockerkontroll.

Tömning av tarmen inför kolonoskopi:

- Ungefär kl. 16 på eftermiddagen före undersökningdagen börjar du inta **Colonsteril-/Citrafleet-/Moviprep-/Picoprep-lösning** som förberetts enligt anvisningarna på förpackningen. Efter det får du inte äta.
- Under tömningen av tarmen bör du följa med blodsockret och du kan inta små mängder kolhydrater, t.ex. juice, om blodsockret riskerar att sjunka för lågt. Vid behov injiceras måltidsinsulin/direktverkande insulin om blodsockret riskerar att stiga över normal nivå. På kvällen injiceras 2/3 av den normala långverkande insulindosen (Protaphane, Lantus, Levemir). På natten kan du inta små mängder (1-2 dl) juice åt gången om blodsockret sjunker för lågt.
- På undersökningdagens morgon kan du dricka kaffe, juice och ta morgonmedicinerna. Insulin injiceras inte före undersökningen om morgonens insulin inte försenas mer än två timmar och blodsockrets fastevärde är under 8 mmol/l. När det gäller långverkande insulin (Lantus, Levemir) injiceras 80 % och när det gäller Protaphane 50 % av den normala dosen om blodsockret är över 8 mmol/l på morgonen före undersökningen. Om blodsockret är under 8 mmol/l på morgonen, injiceras ovannämnda doser av Lantus, Levemir och Protaphane först efter undersökningen. Du bör följa med blodsockret och du kan vid behov inta små mängder (1-2 dl) juice eller klara näringspreparat åt gången om blodsockret riskerar att sjunka för lågt före undersökningen. (Toujeo- och Tresiba-insulin injiceras som normalt efter endoskopin). Om blodsockret är 15 eller mer korrigeras det vid behov med direktverkande insulin. Beakta härvid det direktverkande insulinets verkningsstid.
- Efter undersökningen bör du så snart som möjligt återgå till normal dosering av insulin och till normal kost och samtidigt följa med blodsockret tills du uppnått normal blodsockerkontroll.

Kost inför undersökning av tjocktarmen med kontrastmedel:

- Under två dagar före undersökningen får du äta mat som inte innehåller mycket fett eller fibrer, t.ex. buljong, kräm, ljust bröd.
- Du bör dricka mycket vätska dagligen.